

Nacionalni strokovni posvet

Skupaj do znanja: kulturna dediščina kot učna snov, muzeji in galerije kot razširjene učilnice

četrtek, 13. december 2018, 8.30–17.15
Cankarjev dom, Ljubljana, vstop prost

Muzeji, galerije in drugi zavodi s področja kulturne dediščine so pomembno torišče znanja o slovenski kulturni dediščini. Svojo vlogo uresničujejo z izvajanjem raznovrstnih programov za vse starostne stopnje otrok in mladih. Pri tem se povezujejo tudi z vzgojno-izobraževalnimi zavodi. Namen posveta je okrepiti dialog in omogočiti boljšo perspektivo sodelovanja med vzgojno-izobraževalnimi zavodi in ustanovami s področja dediščine.

Prijave potekajo do 6. decembra 2018 na spletnem naslovu
www.zrss.si/prijava/skupaj-do-znanja.

Udeleženci prejmejo potrdila o udeležbi.

Posvet organizirajo Skupnost muzejev Slovenije, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Slovenski šolski muzej, CMEPIUS, Cankarjev dom v Ljubljani

Program posveta:

Posebnost posveta so *ustvarjalni uvodi* v posamezne pogovorne sklope.

8.30 – 9.00	Prihod in registracija
9.00 – 9.15	Pozdravni nagovori: dr. Aleksandra Berberih Slana , predsednica (Skupnost muzejev Slovenije); dr. Vinko Logaj , direktor (Zavod Republike Slovenije za šolstvo); Jernej Hudolin , generalni direktor (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije)
9.15 – 9.45	Navdih ali preveč barv v mojih mislih , uvodno predavanje, prof. dr. Jadran Lenarčič , direktor Inštituta Jožef Stefan

- 9.45 – 10.00 **Ustvarjalni uvod: Kulturna dediščina v gibu**, izvaja **dr. Vesna Geršak**, docentka za plesno izražanje na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani
- 10.00 – 11.15 **Izobraževalna vloga muzejev, galerij, kulturne dediščine: kako izboljšati muzejsko izkušnjo**, moderirani pogovor s predstavniki muzejev, galerij in šolstva
Moderatorica: **Janja Rebolj**, muzejska svetovalka
Sodelujejo: **Mateja Lunar Jemec** (Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana), **Metka Zorec** (Učiteljsko združenje Slovenije), **Goran Popović** (OŠ Livada), **Taja Gubenšek** in **Mateja Ribarič** (Slovenski šolski muzej), **Karla Kofol** (Tolminski muzej)
- 11.15 – 11.30 Odmor
- 11.30 – 11.45 **Ustvarjalni uvod: Povedati zgodbo**, izvaja **Ciril Horjak - dr. Horowitz**, ilustrator, karikaturist, stripar in pripovedovalec zgodb
- 11.45 – 13.00 **Kulturna dediščina – priložnost za kreativno partnerstvo**, moderirani pogovor s predstavniki muzejev, galerij in šolstva
Moderatorica: **Irena Cerar**, avtorica, urednica, pripovedovalka ljudskih pravljic
Sodelujejo: **Darja Štirn** (PETIDA, Vrtec Vodmat), **Katarina Klajn** (OŠ Šenčur/CMEPIUS), **Uroš Dokl** (Muzej narodne osvoboditve Maribor), **Gregor Deleja** (Gimnazija Celje – Center), **Michel Mohor** (Narodna galerija)
- 13.00 – 14.00 Odmor za kosilo
- 14.00 – 14.15 **Ustvarjalni uvod: Od prstne igre do prstne lutke**, izvaja: **mag. Igor Cvetko**, etnomuzikolog, lutkar in ambasador za kulturno-umetnostno vzgojo ELKD
- 14.15 – 15.30 **Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost**, moderirani pogovor o nastajajočem priročniku za izobraževanje o kulturni dediščini
Moderator: **Iztok Premrov**, umetnostni zgodovinar in likovni kritik
Sodelujejo: **Nataša Gorenc**, **Milena Antonić** in **Ernesta Drole** (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije), **mag. Gojko Zupan** (Ministrstvo za kulturo RS), **Boris Pangerc** (Nižja srednja šola Simona Gregorčiča, Dolina pri Trstu)
- 15.30 – 15.45 Odmor
- 15.45 – 17.15 **Kulturna dediščina za pokušino**, degustacijske delavnice predstavnikov iz muzejev, galerij in področja kulturne dediščine

Delavnice so razdeljene v štiri sklope (vrtec, OŠ1, OŠ2 in OŠ3/SŠ) ter potekajo v dvoranah M1, M2, M3-4 in Klubu CD. Prijave za posamezen sklop so možne do zapolnitve prostih mest. V primeru zasedenosti zelenega sklopa lahko izberete drug, še nezaseden sklop delavnic.

Povzetki prispevkov:

Navdih ali preveč barv v mojih mislih

Uvodno predavanje **prof. dr. Jadrana Lenarčiča**, direktorja Inštituta Jožefa Stefana, se osredotoča na aktualne izzive sodobne družbe.

Razmere v svetu, najsi gre za politične, ekonomske ali kulturne, se spreminjajo iz dneva v dan. Vpliv sodobnih tehnologij, kot so informatika, robotika in umetna inteligenca ter še mnoge druge, posegajo v naše življenje bolj kot kdaj koli v preteklosti. V takšnem svetu je za uspeh posameznika ali naroda pomembno dvoje: da se spretno prilagaja in prevzema tudi vodilno vlogo na katerem od področij ter da v mnogoterosti globalizacije ohranja svojo identiteto. Figurativno rečeno je zato potrebno obvladovati najmanj tri jezike, to so materni jezik, informacijski jezik kot sodobna lingua franca ter jezik inovativnosti in ustvarjalnosti. Tradicionalni šolski sistem, kot ga poznamo v sodobni družbi, ne ponuja odgovorov v celotnem spektru zahtev današnjega časa. Predvsem na področju ustvarjalnosti, ki po svoji naravi posega preko okvirov znanega in splošno sprejetega ter temelji na navdihu in ne na ustaljenih normah, je potrebno iskati nove, tudi neformalne oblike izobraževanja ter graditi nekonvencionalna okolja, ki spodbujajo ustvarjalnost. Prav na tem področju Slovenci kot tradicionalistična družba zaostajamo tako kulturno, torej v odnosu do novega in do ustvarjalcev, kot pri sprejemanju različnosti, ki je vir novim zamislim. Tudi znanje, utemeljeno na raziskovanju, nima zadostne teže, kljub temu da je podlaga za gospodarski in splošni družbeni razvoj.

Izobraževalna vloga muzejev, galerij, kulturne dediščine: kako izboljšati muzejsko izkušnjo

Kakšni so recepti, ki povzročijo uspeh nekega pedagoškega programa? V pogovoru, ki ga vodi **Janja Rebolj**, razkrivamo primere dobrih praks, ki predstavljajo nadgradnjo standardnega učnega okolja ter korespondirajo zahtevam časa in okolja. Nekaj primerov: Dostopnost kulturne dediščine ranljivim skupinam. Osredotočanje na manj perspektivne učence. Sodelovanje s srednjimi šolami pri interdisciplinarnem raziskovalnem delu. Ustvarjanje specifičnih učnih okolij in zmožnosti sproščenega učenja. Izzivi dela z multikulturalnimi okolji (kot je OŠ Livada, na kateri se izobražuje mladina iz 27 različnih držav). Pomembnost medsebojnega sodelovanja v vseh fazah izvedbe nekega programa, itd. Šolski vidik predstavljajo **Mateja Lunar Jemec**, učiteljica na Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana, **Goran Popović**, ravnatelj na OŠ Livada ter **Metka Zorec**, Učiteljsko združenje Slovenije. Muzejski vidik predstavijo kustosinje **Taja Gubenšek** in **Mateja Ribarič** iz Slovenskega šolskega muzeja ter **Karla Kofol** iz Tolminskega muzeja.

Kulturna dediščina – priložnost za kreativno partnerstvo

Pogovor, ki ga vodi **Irena Cerar**, razkrije možnosti in primere spodbudnega kreativnega partnerstva. **Darja Štirn** (PETIDA, Vrtec Vodmat) deluje v različnih projektih vzgoje s pomočjo umetnosti; med drugim je bila vodja projekta Kulturno žlahtenje najmlajših, za katerega je vrtec prejel pomembno državno nagrado. Tudi učiteljica **Katarina Klajn** (OŠ Šenčur/CMEPIUS) s sodelavci v projektu Kulturna šola – evropska šola raziskuje možnosti vključevanja kulturno-umetnostnih vsebin v vzgojni in izobraževalni proces. Z **Gregorjem Deleja**, ravnateljem Gimnazije Celje – Center, bo tekla beseda o njihovem kulturnem delovanju, ki je šoli prineslo naziv *Kulturna šola 2015-2020*. Kustos **Uroš Dokl** iz Muzeja narodne osvoboditve Maribor si pri svojem delu prizadeva, da bi pojem kulturne dediščine iz »učne snovi« preselil na »zavedno in čutno«. **Michel Mohor**, Narodna galerija, predstavi

projekt HearMe, s katerim so skupaj še z drugimi mednarodnimi partnerji razvili interaktivno, poglobljeno, a hkrati zabavno metodologijo sodelovanja med mladimi in muzeji.

Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost

Kot pove že tema Dnevov evropske kulturne dediščine 2018 *Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost*, kulturna dediščina predstavlja most med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo ter spodbuja povezovanje, prepoznavanje kulturne raznolikosti in vzpostavljanje medkulturnega dialoga. Muzeji, galerije, arhivi, knjižnice, kulturna društva in celotna dediščinska stroka skupaj skrbijo za boljšo ozaveščenost o kulturni dediščini kot naši skupni dobrini ter spodbujajo poglobljeno obravnavo kulturne dediščine v učnem procesu. V ta namen se pripravlja priročnik o kulturno-umetniški vzgoji na področju kulturne dediščine, ki bo vzgojiteljem in učiteljem v pomoč pri vključevanju kulturne dediščine v pouk ter pri načrtovanju sodelovanja z muzeji, galerijami in drugimi ustanovami. Predstavljeni bodo didaktični pristopi, ki temeljijo na zgodbah o dediščini na področjih arheološke, etnološke, arhitekturne, zgodovinske, tehniške, naravne, likovne in nesnovne dediščine.

V pogovoru sodelujejo predstavnice Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije **Nataša Gorenc**, **Milena Antonič** in **Ernesta Drole**, **mag. Gojko Zupan** z Ministrstva za kulturo Republike Slovenije ter **Boris Pangerc** kot predstavnik Nižje srednje šole Simona Gregorčiča, Dolina pri Trstu. Pogovor moderira **Iztok Premrov**.

Kulturna dediščina za pokušino

Udeleženci strokovnega posveta imajo priložnost sodelovati v degustacijskih delavnicah. To so kratke interaktivne prezentacije predstavnikov muzejev, galerij in kulturne dediščine, ki predstavijo široko ponudbo kulturno-vzgojnih programov za vrtčevsko in šolsko populacijo različnih starostnih skupin. Delavnice so združene v štiri sklope glede na ciljne skupine programov, ki so namenjeni vrtcem, osnovnošolcem 1., 2. in 3. triade ter srednješolcem. Mesta za posamezni sklop so omejena, zato je nujna pravočasna prijava. Degustacijske delavnice potekajo v dvoranah M1, M2, M3-4 in Klubu CD.

*

Organizacijski odbor:

Vladimir Pirc (Zavod Republike Slovenije za šolstvo), dr. Staša Tome (Skupnost muzejev Slovenije), Nataša Gorenc (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije), Nataša Bucik (Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije), Nada Požar Matijašič (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije) in Renata Šebez (Cankarjev dom)

Programski odbor:

dr. Staša Tome (Prirodoslovni muzej Slovenije), Lili Šturm (Mednarodni grafični likovni center), Ana Katarina Zihelr (Tehniški muzej Slovenije) in mag. Sandra Jenko (Slovenski gledališki inštitut) / Sekcija za izobraževanje in komuniciranje Skupnosti muzejev Slovenij